

USO7 Teemaseminaari:

Uuden Sukupolven Organisaatiot ja uudistuva kuntajohtaminen 19.4.2023 klo 9:30–15:00, Kuntatalo (B3.6 graniitti)

USO
Uuden sukupolven
organisaatiot

FCG **KUNTA**
LIITTO

- 9.00 Kahvitarjoilu
- 9.30 **Tilaisuuden avaus**
Jarkko Majava, Kuntaliitto & Kimmo Haapasalo, FCG
- 9.40 **Kuntien ja hyvinvointialueiden yhdyspinnat**
Jarkko Majava, Kuntaliitto
Kuntapuheenvuorot: Hanna Helaste (Jämsä), Juha Kuusisto (Orivesi)
& Pirjo Hepo-oja (Heinola)
Keskustelu
Tauko
- 10.45 **TE2024-uudistus ja kunnat**
Lakiasiaainjohtaja Juha Myllymäki, Kuntaliitto
Tutkija Mikko Kesä, Kuntaliiton asiantuntijakumppani
Kuntaesimerkki Naantalin ja Raision TE-valmistelun tilanteesta,
Laura Leppänen, Naantali & Eero Vainio, Raisio
Keskustelu
- 12.00 **Lounas**
- 13.00 **USO-kunnat tutuiksi**
Kuntakierros verkostokauden kuntiin ([Mural-alusta](#))
- 13.30 **Kuntaorganisaatiot ja uudistuva johtaminen**
Kokemukset ja opit vuosien varrelta, kaupunginjohtaja
Ritva Viljanen, Vantaan kaupunki
Tulevaisuuden haasteet, vanhempi neuvonantaja
Jenni Airaksinen, FCG/Tampereen yliopisto
Keskustelu
- 14.45 **Miten USO7-kausi jatkuu**
Jarkko Majava, Kuntaliitto
- 15.00 **Tilaisuus päättyy**

Aika:

Keskiviikkona 19.4.
klo 9:30–15:00

Paikka:

Helsinki: Kuntatalo
Etäyhteys: [Kunta.tv](https://kunta.tv)
(salasana: Johtaminen_19)

Kutsutut:

Yhdyshenkilöt
Viranhaltijat
Luottamushenkilöt

9.30–9.40

Tilaisuuden avaus

Jarkko Majava, Kuntaliitto & Kimmo Haapasalo, FCG

Uusien kestävien kuntien johtaminen

Strateginen ja kestävä johtaminen

- Uudistusten seuranta, vaikutusten arviointi sekä sparraus ja muutosjohtamisen tukeminen
- Strategian suunnitelmallinen toimeenpano sekä strategian johtamisen työkalut ja käytänteet
- Päätöksentekokyky, päätöksenteon pitkäjänteisyys sekä rakentava yhteistyö

Uudistuvat kuntaorganisaatiot ja poikkihallinnollinen johtaminen

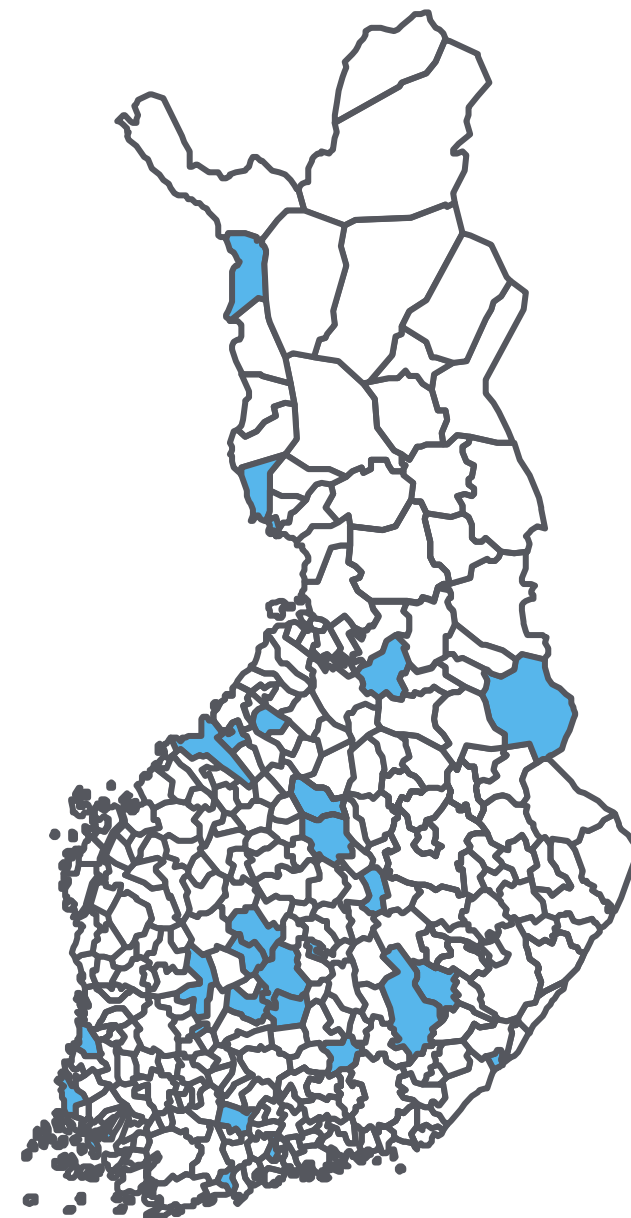
- Uuden kestävän kunnan kokonaisvaltainen ja poikkihallinnollinen johtaminen
- Toimivat ja mahdollistavat organisaatio- ja konsernirakenteet sekä toimintatavat
- Uuden kunnan hyvinvoinnin ja elinvoiman johtaminen ja organisointi

Yhdyspintojen johtaminen ja yhteistyö hyvinvointialueiden kanssa

- Kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyön strateginen johtaminen ja toimintamallit
- Työllisyys- ja elinvoimaekosysteemien johtaminen
- Verkostot ja kumppanuudet kuntakehittämisen voimavarana

USO7 Verkostokunnat

1. Siuntio	11. Pirkkala	21. Viitasaari
2. Tuusula	12. Kuhmoinen	22. Pihtipudas
3. Naantali	13. Orivesi	23. Kokkola
4. Raisio	14. Ylöjärvi	24. Kuhmo
5. Loppi	15. Juva	25. Kannus
6. Uusikaupunki	16. Jämsä	26. Ylivieska
7. Heinola	17. Mänttä-Vilppula	27. Vaala
8. Imatra	18. Keuruu	28. Kemi
9. Mikkeli	19. Muurame	29. Tornio
10. Eurajoki	20. Rautalampi	30. Muonio

USO-kunnat tutuiksi

- Verkostokaudelle 2023-2024 on mukana 30 eri kokoista kuntaa eri puolilta Suomea
- Lounaan jälkeen ohjelmassa on nopea tutustumiskierros verkostokauden osallistujakuntiin
- Kuntakierros toteutetaan hybridinä:
 - Sähköisesti Mural-alustalla
 - Perinteisesti post it –lapuilla

Tehtävänä on kirjoittaa lapuille:

- a) Oman kuntasi kohdalle:** Mitä haluat kertoa verkostolle omasta kunnastasi? Mistä kuntanne on tunnettu? Entä mistä asioista teidän kunnastanne voisi tulla ottamaan oppia?
- b) Muiden kuntien kohdalle:** Mitä ajatuksia muista USO-kunnista tulee sinulle mieleen?

9.40–10.45

Kuntien ja hyvinvointi- alueiden yhdyspinnat

Jarkko Majava, Kuntaliitto

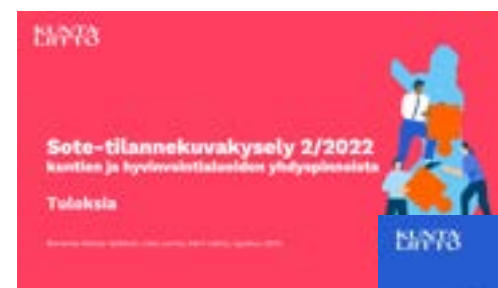
Kaupunkien ja hyvinvointialueiden yhdyspinnat ja yhteistyö – tilannekatsaus

USO seminaari 19.4.2023

Jarkko Majava

Nettisivut:
www.kuntaliitto.fi/yhdyspinnat

Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää toimivaa yhteistyötä useilla eri osa-alueilla

**Hyvinvoinnin ja
terveyden edistäminen**

**Lasten, nuorten ja perheiden
tukeminen**

Työllisyyden hoito

**Maahanmuutto ja kotoutumisen
edistäminen**

**Turvallisuus ja häiriötilanteisiin
varautuminen**

Yhteistyön johtamisjärjestelmän rakenneosat

Lainsäädännön puitteet ja reunaehdot

Lainsäädäntö määrittää tehtävät ja ohjaa yhteistyön toteuttamista.

Lainsäädäntö jättää kuitenkin väljyyttä sopia yhteistyötavat ja -rakenteet kunkin alueen erityispiirteet huomioon ottaen.

Yhteinen tilannekuva ja tietopohja

Yhteisiä asukkaita ja palvelutarpeita koskevan tilannekuvan ylläpidon tulisi olla jatkuvaa.

Hyvinvointikertomukset ja -suunnitelmat ja näihin liittyvä yhteistyö muodostavat tilannekuvan pohjan.

Yhteiset tavoitteet ja niiden seuranta

Yhteistyötä ohjaamaan tarvitaan yhteisiä tavoitteita. Tavoitteiden tulee olla realistisia, konkreettisia ja mitattavia.

Tavoitteet ja niiden seuranta tulee dokumentoida.

Määritelty työnjako ja vastuut

Toimijoiden roolit, työnjako ja vastuut tulee tunnistaa ja kuvata.

Jokaiselle yhteistyön osa-alueelle tulee nimetä vastuutahot hyvinvointialueen ja kuntien osalta.

Sovitut yhteistyön toimintamallit

Yhteistyö edellyttää myös yhdessä sovittuja pelisääntöjä. Mm. miten tavoitteista ja työnjaosta sovitaan ja miten näitä tarvittaessa muutetaan, miten tietoa osapuolten välillä jaetaan, miten epäkohtia ja ristiriitoja ratkotaan.

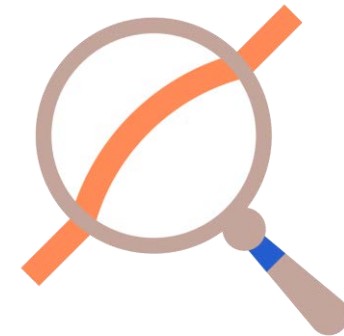
Yhteistyön foorumit ja areenat

Onnistunut yhteistyö edellyttää poliittisen-, virka- ja toimialajohdon säännöllisiä kohtaamisia. Tämän mahdollistavia rakenteita tarvitaan eri tasoilla.

Yhteistyön foorumit ja areenat voivat olla pysyviä tai tilapäisiä.

Huomioita kunta-/aluekierrokselta

- Kuntien ja hyvinvointialueiden näkemykset eroavat yhteistyön tilanteesta ja esim. sopimusten tarpeesta
 - Kuntien välillä on eroa näkemyksessä alueellisen yhteistyön tilanteesta
 - Yhteistyövälejä voivat rasittaa muutkin kuin suoraan yhteistyöhön liittyvät asiat
 - Kuntien keskinäisen yhteistyön tilanne vaikuttaa myös yhteistyön rakentumiseen hyvinvointialueen kanssa
 - Keskuskaupunkien tai kaupunkiseudun rooli ja erillisasema pohdituttaa
 - Yhteistyötä voivat haastaa valmisteluvaiheessa sopimatta jääneet tai avoimet kysymykset
- Yhteistyön rooleista myös erilaisia näkemyksiä
 - Yhteistyön johtamisen haaste: kuka johtaa/koordinoi yhteistyötä?
 - Viranhaltijajohdon ja poliittisen johdon näkemykset osin eriäviä yhteistyön tilasta
 - Luottamushenkilöiden kaksoisrooli ja sen mukanaan tuomat haasteet näyttäytyvät keskusteluissa
- Yhdyspintatyö vaatii työtä ja resurssia
 - Vastinpareja ei vielä aina tunnistettu
 - Varsinkin pienten kuntien keskinäisen yhteistyö korostuu

Strategisten yhteistyösopimusten tilanne

- Strategisia yhteistyösopimuksia valmistellaan tai suunnitellaan suurimmalla osalla hyvinvointialueista kuntayhteistyön tueksi
 - Sopimukset ovat moninaisia ja ne luodaan alueen ja kuntien yhteistyöhön sopiviksi, useimmat alueet ovat ilmoittaneet hyödyntävänsä Kuntaliitossa tuotettua sopimuspohjaa valmistelussa.
 - Ensimmäisen sopimuksen laati Keski-Suomen hyvinvointialue, jonka pohjaa on myös hyödynnetty valmistelussa
- Monilla alueilla myös maakuntaliitto on mukana yhteistyössä ja mahdollinen osapuoli valmistelussa olevassa sopimuksessa
- Suurimmalla osalla alueista valmistelua tekee hyvinvointialue, mutta myös maakuntaliitto tai keskuskaupunki voi olla koordinoijana/veturina asiassa

The background is an abstract composition of paint splatters and stains. A large, bright yellow area occupies the upper right and center. On the left side, there are diagonal streaks and splatters of blue and red paint. The overall effect is dynamic and textured.

KUNTA LIITTO

Kuntapuheenvuoro: Oriveden kaupunki

Kaupunginjohtaja Juha Kuusisto

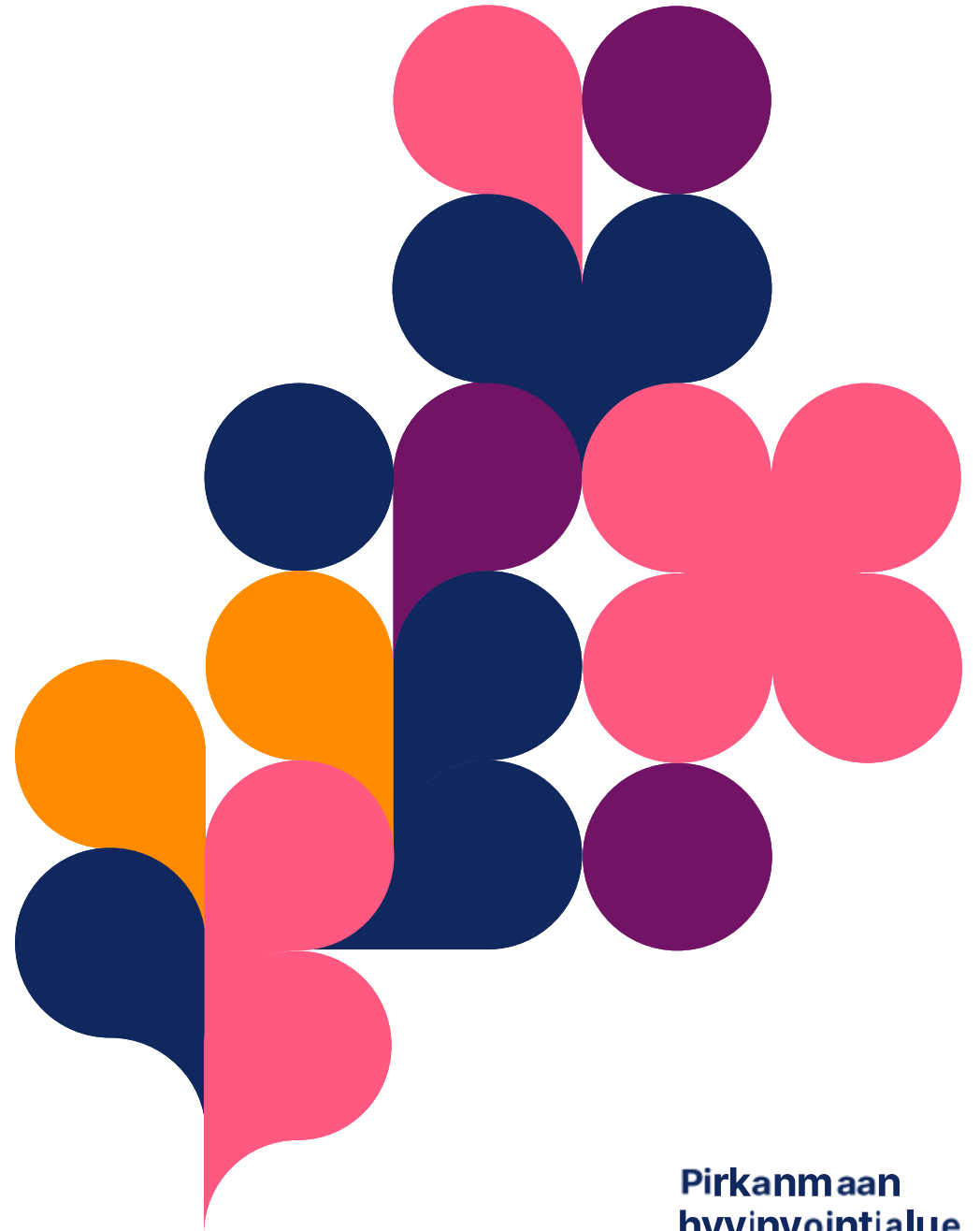
An aerial photograph of a town with many houses and trees, some with autumn-colored leaves. A large pink circle is overlaid in the center. In the top-left corner, there is a semi-transparent pattern of white footprints and leaves. The sky is a pale blue with a hint of sunset or sunrise light.

ORIVSI

Kuntien, Pirhan ja Pirkanmaan liiton yhdyspintapalvelut

USO 7 Teemaseminaari 19.4.2023

Juha Kuusisto
kaupunginjohtaja
Oriveden kaupunki

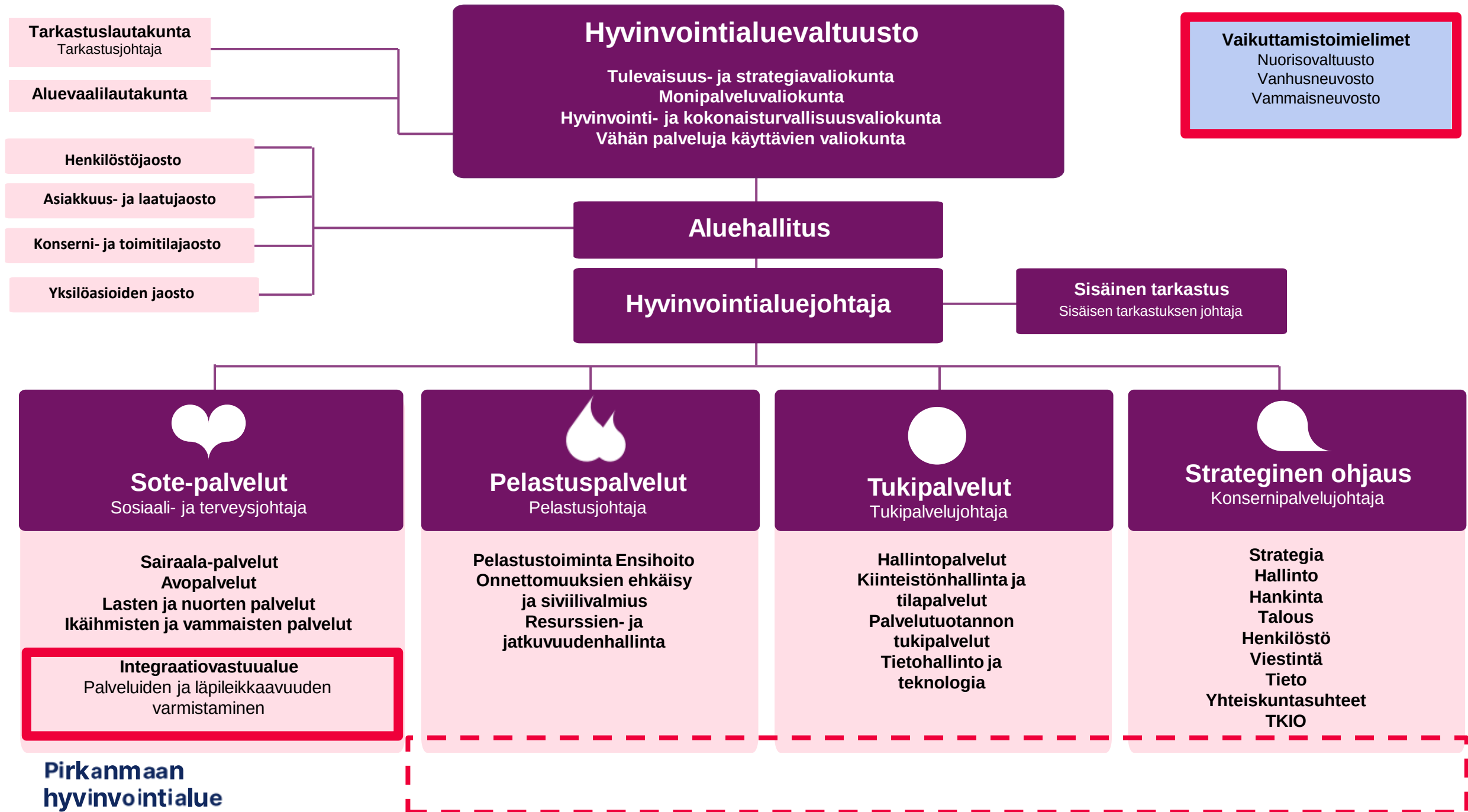

Pirkanmaan
hyvinvointialue

Suomen suurin hyvinvointialue

- Pirkanmaan kuntien sote-palvelut, pelastuslaitos sekä sairaanhoitopiiri yhdistyivät 1.1.2023
- Yli 19 000 työntekijää
- Järjestää ja pääosin tuottaa sote- ja pelastuspalvelut yli puolelle miljoonalle pirkanmaalaiselle
- Tuottaa palveluja lisäksi Sisä-Suomen yhteistyöalueelle
- Edistää asukkaidensa terveyttä ja hyvinvointia yhteistyössä kuntien ja järjestöjen kanssa

Tärkeintä ihminen

Strategiset kärkiteemat

Yhdenvertaiset,
ennaltaehkäisevät ja
vaikuttavat palvelut

Yhdessä yhteentoimiva
hyvinvointialue

Hyvinvoivat
työntekijät

Yhdyspintapalveluiden visio ja arvot

Toimivat yhdyspinnat ja vaikuttavat palvelut pirkanmaalaisen asukkaan parhaaksi
(VISIO - MIHIN)

Asukaslähtöisyys, luottamus ja sitoutuminen, vaikuttavuusperustaisuus, toiminnallinen integraatio
(ARVOT – MITEN)

Yhdyspintajaoston loppuraportti

3 keinoa säästöihin ja kustannusvaikuttavuuteen

1. Rahoituksen painopiste peruspalveluihin
2. Hyvinvointialueen ja kuntien yhteistyö
3. Palveluverkon radikaali uudistus

Muutosjohtaja (VN) Ville-Veikko Ahonen
Yle uutiset 2.1.2023

PUITESOPIMUS YHTEISTYÖRAKENTEIDEN JA TOIMINTATAPOJEN PERIAATTEEKSI

Sopimuksen osapuolet

1. Pirkanmaan hyvinvointialue
2. Akaan kaupunki
3. Hämeenkyrön kunta
4. Ikaalisten kaupunki
5. Juupajoen kunta
6. Kangasalan kaupunki
7. Kihniön kunta
8. Kuhmoisten kunta
9. Lempäälän kunta
10. Mänttä-Vilppulan kaupunki
11. Nokian kaupunki
12. Oriveden kaupunki
13. Parkanon kaupunki
14. Pirkkalan kunta
15. Punkalaitumen kunta
16. Pälkäneen kunta
17. Ruoveden kunta
18. Sastamalan kaupunki
19. Tampereen kaupunki
20. Urjalan kunta
21. Valkeakosken kaupunki
22. Vesilahden kunta
23. Virtain kaupunki
24. Ylöjärven kaupunki
25. Pirkanmaan liitto

Sopimuksen tausta ja yhteistyön periaatteet

- **Lainsäädännöt** edellyttävät, velvoittavat ja mahdollistavat kuntia ja hyvinvointialueita toimimaan yhteistyössä.
- Sopimusosapuolilla on **yhteiset asukkaat** ja paljon asukas- ja asiakaskohtaisesti toteutettaviin palveluihin liittyviä yhteistyötarpeita.
- Sopimusosapuolet ovat keskenään **tasavertaisia juridisia toimijoita** ja toistensa **strategisia kumppaneita**.
- Sopimuksella sovitaan **yhteistyön tekemisen periaatteista, pirkanmaalaisesta toimintamallista ja yhteistyölle asetetuista tavoitteista**.
- Sopimus määrittelee strategisen ja operatiivisen tason **yhteistyön rakenteet**. Jokainen sopimuksen osapuoli sitoutuu siihen, **että yhdyspinnoilla on myös viranhaltija/työntekijä - vastinparit**, joille on resursoitu riittävä aika yhteistyöverkostotyöhön.

Yhdyspintapalvelut

1. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
2. Työllistymisen tukeminen
3. Kotoutumisen edistäminen
4. Palveluiden, maankäytön, asuntotuotannon ja investointien ohjelmointi sekä yhteinen väestöennuste.
5. Sivistys- ja sote-palvelujen tiivis yhteistyö
6. Varautuminen ja valmiussuunnittelu
7. Tiedolla johtaminen
8. TKI-yhteistyö ja vaikuttaminen
9. Järjestöyhteistyö

Yhteistyön malli (tavoitteet, rakenteet, osapuolet)

Yhdyspintatyön tavoitteet 2023

Hyvinvointialueen ja kuntien laaja-alaiselle yhdyspintatyölle on luotu **toimivat ja kattavat rakenteet**.

Yhteistyön pohjana toimiva hyvinvointialueen, kuntien ja maakunnan liiton strateginen **puitesopimus** on allekirjoitettu.

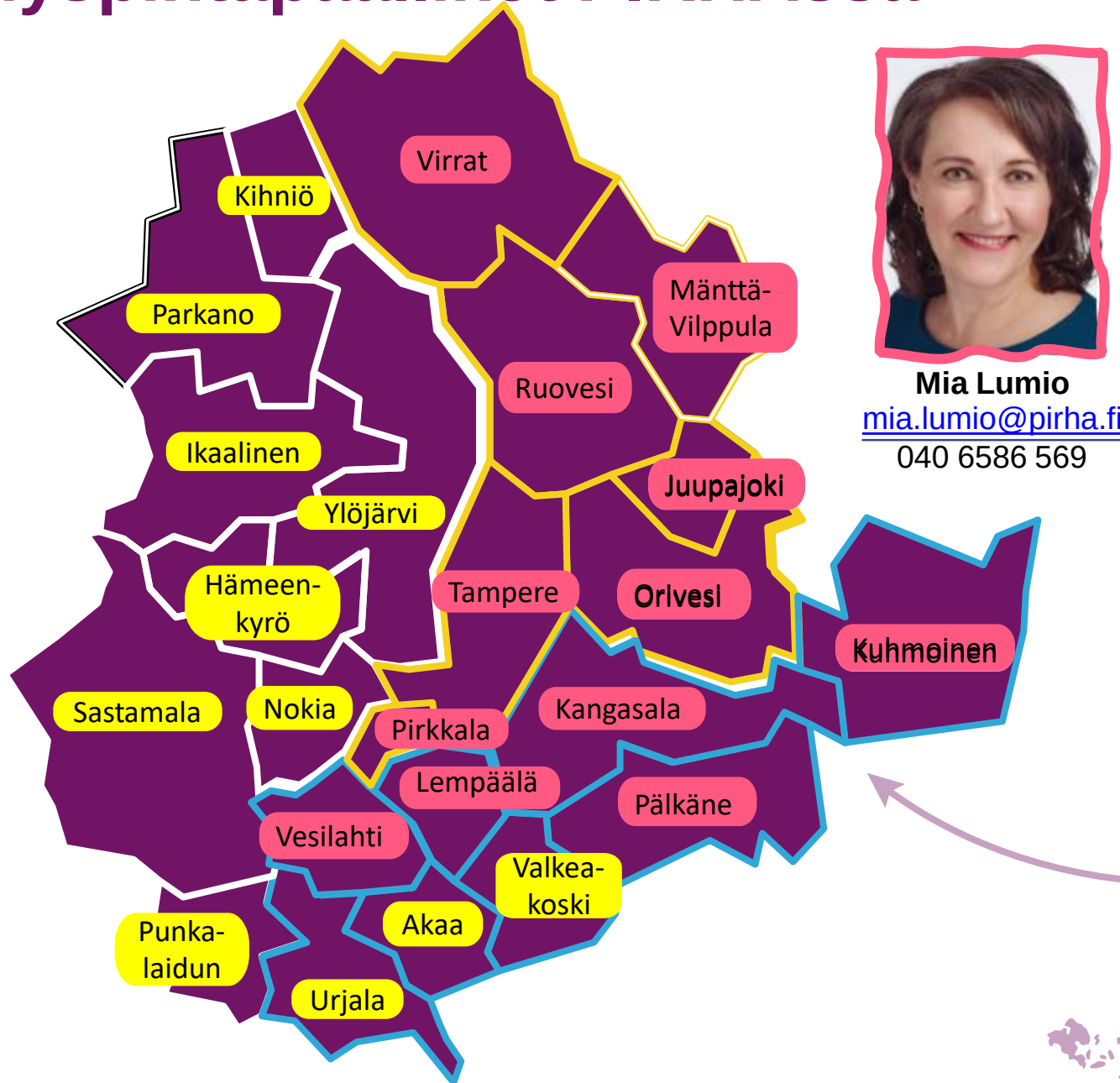

YHDYSPINTAPÄÄLLKÖT TUTUMMIKSI

Kuntien yhdyspintapäälliköt PIRHAssa

Timo Tallila
timo.tallila@pirha.fi
044 4739 535

Mia Lumio
mia.lumio@pirha.fi
040 6586 569

Yhdyspintapäälliköiden tehtävät

- Yhdyspintapäälliköt vastaavat yhdyspintatyöstä, terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä, sosiaali- ja terveydenhuollon palvelukokonaisuuksien yhteensovittamisesta ja kokonaisuuden koordinoinnista kunnissaan.
- Yhdyspintapäällikkö **toimii keskeisenä linkkinä kuntiensa ja hyvinvointialueen välillä**. Yhdyspintapäällikön työssä korostuu laaja-alainen yhteistyö ja toimialakohtaisen yhteistyön varmistaminen kuntiensa ja kunnissa toimivien kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Yhdyspintapäällikkö toimii hyvinvointialueen edustajana kunnissaan.
- Yhdyspintapäällikön tehtävänä on **luoda edellytykset ja alustat** moniammatillisten tiimien työlle sekä linjan sisällä että linjojen yli.

An aerial photograph of a town with various buildings and trees, some with autumn foliage. A large pink circle is centered over the town. In the top-left corner, there is a semi-transparent pattern of white footprints and leaves. The word "ORIVSI" is written in white capital letters across the pink circle, with a stylized symbol between "V" and "S".

ORIVSI

Kuntapuheenvuoro: Heinolan kaupunki

Hyvinvointijohtaja Pirjo Hepo-oja

PIENI KAUPUNKI,
ISO ELÄMÄ

Heinola

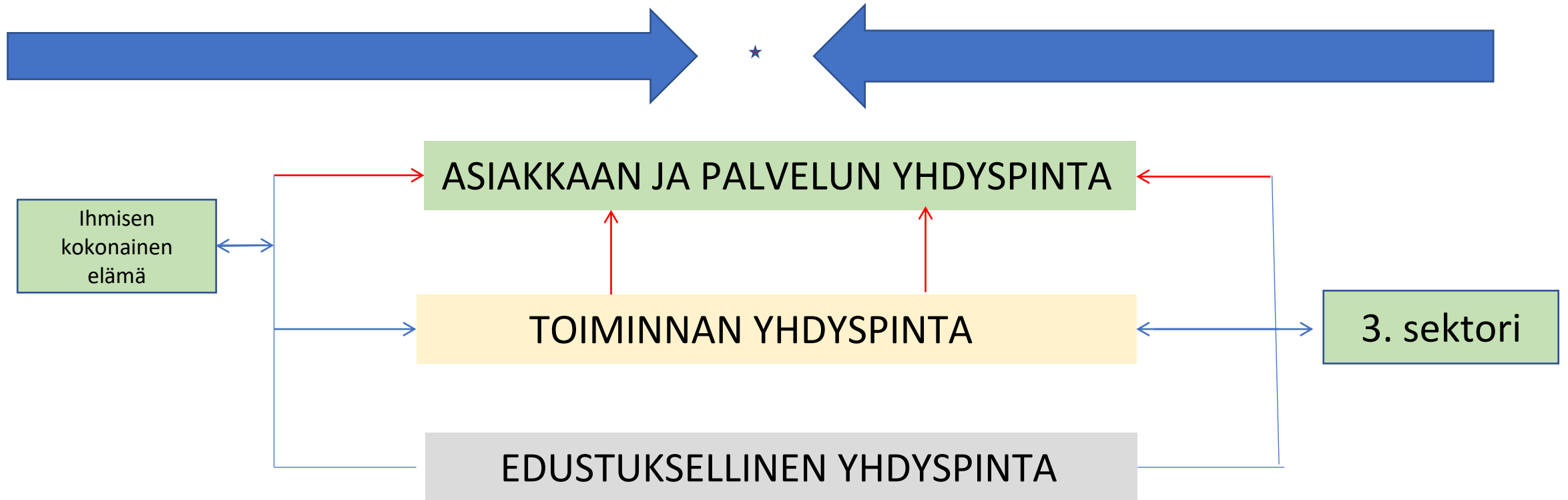
**HVA ⇔ HEINOLA ⇔
HEINOLA ⇔ HVA**

US07 ; 19.4.2023

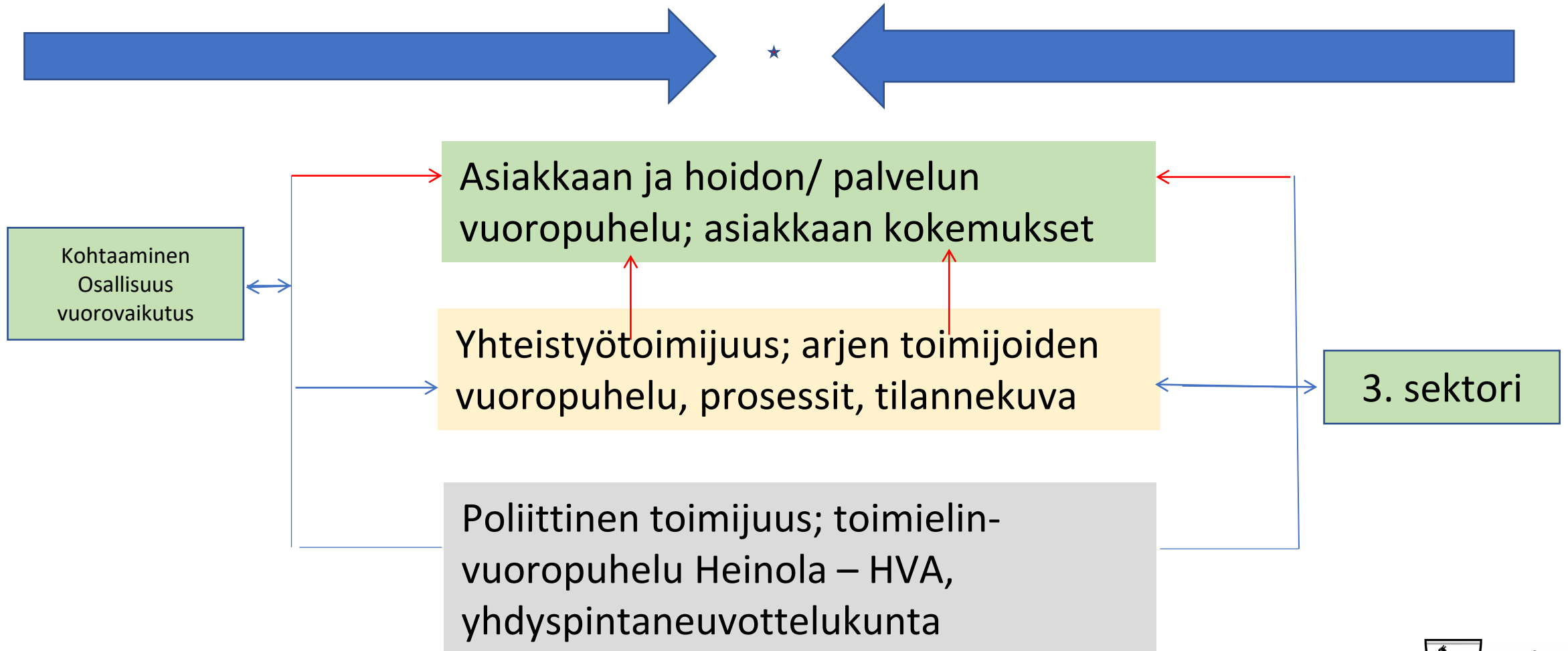
PIENI KAUPUNKI, ISO ELÄMÄ

YHTEISIÄ YHDYSPINTOJA

YHTEINEN TILANNEKUVA

YHTEINEN TOIMIJUUS

Asiakkaan kokonainen elämä,
luottamus, kokemus, oma rooli

yhteistyöryhmien yhteinen tilannekuva ja sitoutuminen
=> tiedonkulku – tietoisuus - tilannekuva
=> viestintä, vuorovaikutus ja dialogi
=> lainsäädäntökiemurat esim. POL vs LSL
=> tahtotila, resurssit ja painopisteet, ennaltaehkäisy rooli ja merkitys

poliittinen keskustelu ja yhteistyö
yhdyspintaneuvottelukunta
kuntien ja HVA:n yhteistyö-
pöytäkirja
Vastavuoroinen yhteistyö

HVA ↔ HEINOLA ↔ HVA ↔ HEINOLA

Strateginen toiminta ; VÄLITTÄMINEN, OSALLISUUS, TULOKSELLISUUS

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMISEN YHTEISTYÖ / Hyte, hytesi, hytetu mm.

Kaupungin monialainen ja monitahoinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyö

- HYRY: mukana kaikki toimialat, 3. sektori ja HVA
- kaupungin vanhus- ja vammaisneuvostot; mukana HVA:n edustaja sekä 3. sektori
- mm. KuntaLAPE, HeiPete (päihde- ja mielenterveystyö) , OOOT –RYHMÄ, esihenkilöverkosto,

Yhdyspintaneuvottelukunta (win –win)

- Vanhuspalvelulaki 5§ velvoitteet kaupungille ja HVA:lle nivoutuvat yhteen
- Hyvinvointialueiden HYTE-kerroin : esim. prosessi-indikaattorit 2. ja 3.

Päijät-Hämeen RRP2 – hanke : Hyvinvoinnin monialaisen toimintamallin luominen Päijät-Hämeeseen

- Heinola ja Asikkala
- Jyränkölän Setlementti ry (Lähellä.fi)

VAHVA SEUDULLINEN YHTEISTYÖ HVA:N VASTAVOIMANA JA YHTEISTYÖPINTANA

- **vastavuoroinen** seudullinen yhteistyö HVA:n kanssa
- sitoutuminen
- muut alueelliset, vahvat verkostot, joiden toiminta mahdollistetaan ja joihin sitoudutaan

KAIKILLE YHTEISET PALVELUT

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (HYTE)

Ennaltaehkäisy

Varhainen tunnistaminen

0-6 v.

7-15 v.

16-18 v.

Vanhemmuus

Perhekeskus, yhteisöllinen oppilashuolto, maahanmuuttajien kotoutumisen tukeminen
Aktiivinen ja virikkeellinen vapaa-aika: liikunta, kirjasto, musiikkiopisto, kuvataide, museopalvelut, seurakuntien ja järjestöjen toiminta

Neuvola
Suun terveydenhuolto / tarkastukset
Moniammatillinen työparityöskentely (kotikäynnit), vavu-haastattelut
Ryhmätoiminta
Palveluohjaus
Palvelutarpeen arviointi / shl

Varhaiskasvatus
Esiopetus
Varhaiskasvatuksen kerhot
Kotihoidontuki
Yksityisen hoidon ohjaus ja valvonta
Palveluohjaus
Kasvun ja oppimisen yleinen tuki

Kouluterveydenhuolto
Suun terveydenhuolto / tarkastukset
Ryhmätoiminta
Palveluohjaus
Palvelutarpeen arviointi / shl

Opetuspalvelut (yleisopetus)
Kerhot
Leirit
Aamu- ja iltapäivätoiminta (1. lk)
Oppimisen tuki, mm. luokamuotoinen erityisopetus
Psykiatrinen sairaanhoitaja
Psykologipalvelut
Koulukuraattorit

Opiskeluterveydenhuolto
Suun terveydenhuolto / tarkastukset
Kutsuntatarkastus
Ryhmätoiminta
Palveluohjaus
Palvelutarpeen arviointi / shl

Nuorisopalvelut
Nuorten työllisyyspalvelut
Nuorten ohjauspalvelut
Toisen asteen koulutus

Neurolat, koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto
Seulonnot
Suun terveydenhuolto / tarkastukset
Moniammatillinen työparityöskentely (kotikäynnit), vavu-haastattelut
Ryhmätoiminta
Palveluohjaus
Palvelutarpeen arviointi / shl

Perhevalmennus
Eroryhmät
Avoin varhaiskasvatus
Maahanmuuttajapalvelut
Palveluohjaus
Liikuntaneuvonta

KOHDENNUTTU TUKI

Varhainen puuttuminen

Lapsen kehityksen ja koulunkäynnin tuki lapsen omassa kasvuympäristössä

Ammattilaisen apu ongelmatilanteissa

Yksilöllinen oppilashuolto, perheneuvola, liikuntaneuvonta ja laaja-alainen palveluohjaus (varhaiskasvatus, terveysneuvonta, sosiaalipalvelut jne.)

Avosairaanhoidon vastaanottopalvelut
Suun terveydenhuolto / lääkäripalvelut
Ryhmätoiminta (esim. Hoivaa ja leiki)
Puheterapia
Toimintaterapia
Fysioterapia
Neurolapsykologi
Lapsiperheiden kotipalvelu, perhetyö, tukiperhe, tukihenkilö / shl
Sosiaalipäivystys
Perheoikeudelliset palvelut

Varhaiskasvatuksen perhekuraattori
Varhaiskasvatuksen erityisopetus
Moniammatillinen yhteistyö sekä palveluohjaus soten palveluihin
Kasvun ja oppimisen tehostettu ja erityinen tuki

Avosairaanhoidon vastaanottopalvelut
Suun terveydenhuolto / lääkäripalvelut
Nepsy-toiminta
Ryhmätoiminta
Fysioterapia
Lapsiperheiden kotipalvelu, perhetyö, tukiperhe, tukihenkilö / shl
Sosiaalipäivystys
Perheoikeudelliset palvelut

Psykiatrinen sairaanhoitaja
Psykologipalvelut
Koulukuraattorit
Koulunuorisotyö
Vammaisten lasten aamu- ja iltapäivätoiminta
Opetuksen tehostettu ja erityinen tuki

Avosairaanhoidon vastaanottopalvelut
Suun terveydenhuolto / lääkäripalvelut
Ryhmätoiminta
Fysioterapia
Lapsiperheiden kotipalvelu, perhetyö, tukiperhe, tukihenkilö 16-18 v. / shl
Sosiaalipäivystys
Perheoikeudelliset palvelut

Etsivä nuorisotyö
Työpajatoiminta

Avosairaanhoidon vastaanottopalvelut
Perustason mielenterveys- ja päihdetyö
Suun terveydenhuolto / lääkäripalvelut
Ryhmätoiminta (esim. Hoivaa ja leiki)
Neurolapsykologi
Nepsy-lasten vanhempien ryhmä
Lapsiperheiden kotipalvelu, perhetyö, tukiperhe, tukihenkilö / shl
Sosiaalipäivystys
Perheoikeudelliset palvelut

Moniammatillinen yhteistyö sekä palveluohjaus soten palveluihin

VAATIVA TUKI

Hoito, terapia ja kuntoutus

Vaativaa ja jatkuvaa tukea

Vaativat kuntoutuspalvelut

Lastenpsykiatria avo ja osasto
Somaattinen erikoissairaanhoito
Lastensuojelu (avo-, sijais- ja jälkihuolto)
Kehitysvammaisten ryhmätoiminta (6 v.)
Keva-yksikkö (alle 18 v.)

Kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten varhaiskasvatus- ja esiopetuskulut

Lastenpsykiatria avo ja osasto
Somaattinen erikoissairaanhoito
Nepsy-toiminta
Lastensuojelu (avo-, sijais- ja jälkihuolto)
Kehitysvammaisten ryhmätoiminta
Keva-yksikkö (alle 18 v.)

Etappiluokka
Sairaalakoulu

Nuorisopsykiatria avo ja osasto
Somaattinen erikoissairaanhoito
Lastensuojelu (avo-, sijais- ja jälkihuolto)
Keva-yksikkö (alle 18 v.)

Starttivalmennus

Psykiatriset ja päihdepalvelut, avo erikoissairaanhoito ja osasto
Somaattinen erikoissairaanhoito
Kehitysvammaisten ryhmätoiminta
Lastensuojelu (avo-, sijais- ja jälkihuolto)
Keva-yksikkö (alle 18 v.)

pirjo.hepo-oja@heinola.fi

Kaupunginjohtajan johtoryhmä

= hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtoryhmä

Hyvinvointijohtaja
= hyvinvointi-
työryhmän pj ja
prosessin johtaja

Hyvinvointi-
päälikkö

Hyvinvointityö-
ryhmän sihteeri

HVAn edustus

Hyvinvointi

Tekniikka

Elinvoima

Lupa- ja
valvonta

Yhteiset
palvelut

Kolmas
sektori

Heinolan hyvinvointityöryhmä
= terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen ohjausryhmä

Työllisyys-
tiimi

Lasten, nuorten
ja perheiden
palveluiden ohry

HeiPete

Ikäihmisten
HYTE-työ

Kaupunkiympä-
ristötyöryhmä

Turvallisuus-
työ

Alatyöryhmät

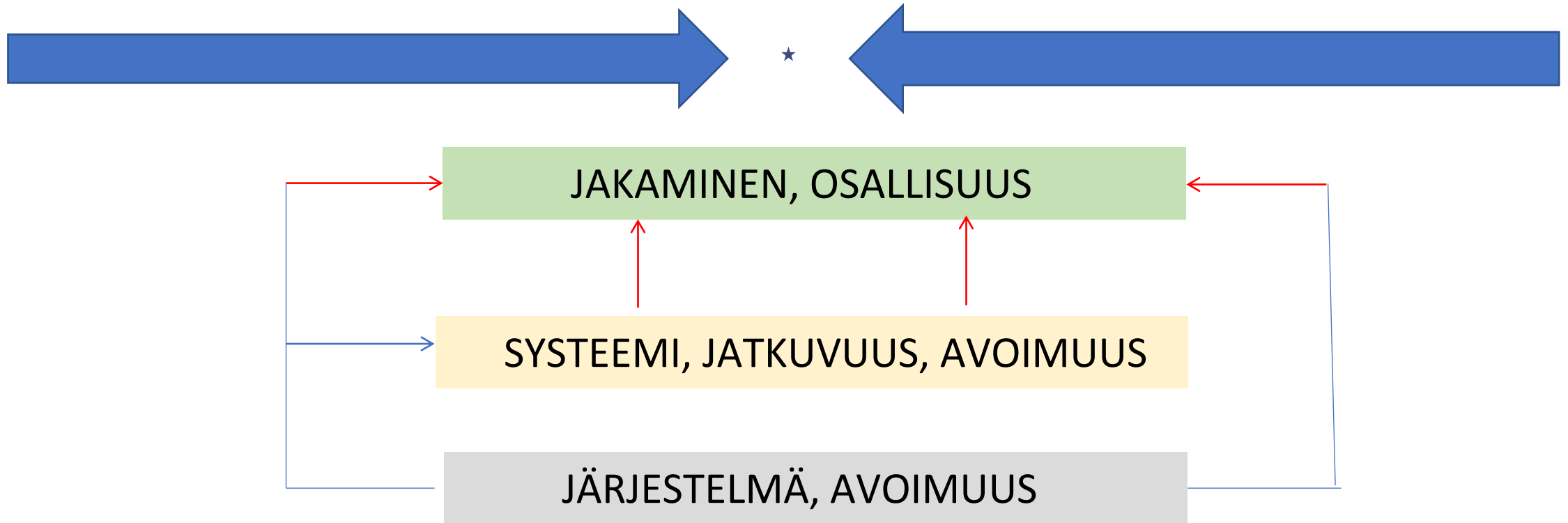
Muita hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmiä ja verkostoja mm.:

- Opiskeluhoito
- Vanhusneuvosto
- Vammaisneuvosto
- Nuorisovaltuusto
- Viestintäverkosto
- Heinolan maahanmuuttoverkosto ja Päijät-Hämeen ALIPI
- Päiväkotien ja koulujen hyvinvointivastaavat
- Pohjavesityöryhmä
- Sisäilmatyöryhmä
- Terveysliikunta

Heinola

TOIMINTAKULTTUURI

KIITOS.

- Hyvinvointijohtaja Pirjo Hepo-oja
- 0500 717310
- Pirjo.hepo-oja@heinola.fi

Kuntapuheenvuoro: Jämsän kaupunki

Kaupunginjohtaja Hanna Helaste

10.45–12.00

TE2024-uudistus ja kunnat

Lakiasiaainjohtaja Juha Myllymäki, Kuntaliitto
Tutkija Mikko Kesä, Kuntaliiton asiantuntijakumppani

Työvoimapalvelujen järjestämisvastuu

Juha Myllymäki

Lakiasiain johtaja

TE25 – keskeinen lainsäädäntö

- Työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämistä koskeva lainsäädäntö (HE 207/2022 vp, TyVM 26/2022 vp)
- Keskeisimmät lait täytäntöönpanovaiheessa
 - Laki työvoimapalvelujen järjestämisestä
 - Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien voimaanpanosta. (VpL)
 - Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta.
- Uusi valtionosuustehtävä – rahoitus yleiskatteisessa valtionosuudessa.
 - Kunnan rahoitusvastuu rahoitusvastuusta laajenee.

Järjestämisvastuu (12 §)

- Kunta voi järjestää kunnan vastuulle kuuluvat työvoimapalvelut itse, jos kunnan työvoiman määrä on vähintään 20 000 henkilöä
- Jos kunnan työvoiman määrä on alle 20 000 henkilöä, sen on muodostettava palveluiden järjestämiseksi yhteistoiminta-alue (työllisyysalue) yhden tai useamman kunnan kanssa niin, että työvoiman määrä on vähintään 20 000.
- Työllisyysalueen tulee muodostaa alueellisesti yhtenäinen, työmarkkinoiden ja työssäkäynnin kannalta toimiva alue.

Poikkeaminen järjestämisvastuustajasta/1

- Poikkeus voidaan myöntää, jos:
 1. työvoimapalvelujen järjestämisen edellyttämän toiminnallisen kokonaisuuden muodostaminen ei saaristoisuuden tai pitkien etäisyyksien vuoksi ole muutoin tarkoituksenmukaista,
 2. tarpeellista suomen- tai ruotsinkielisten asukkaiden kielellisten oikeuksien turvaamiseksi tai saamelaisten kieltä ja kulttuuria koskevien oikeuksien turvaamiseksi,
 3. vähintään 20 000 henkilön työvoimapohjan käsittävän työllisyysalueen muodostaminen edellyttäisi useamman työssäkäyntialueen yhdistämistä,

Poikkeaminen järjestämisvastuujasta/2

- 4) poikkeusluvan myöntäminen olisi alueelliset palvelujen järjestämistä koskevat ratkaisut, palvelujen tarve sekä muut palvelujen järjestämiseen liittyvät tekijät huomioon ottaen **muusta erityisestä syystä perusteltua**, ja jos työvoimapalvelujen järjestämiseksi on tehty sopimus tai päätös sekä työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 15 §:n 4 momenteissa tarkoitettu suunnitelma, joka turvaa riittävän palvelutason.
- Poikkeuslupa edellyttää lisäksi, että kunta tai työllisyysalueen muodostavat kunnat osoittavat riittävät taloudelliset ja henkilöstöresurssit työvoimapalvelujen järjestämiseksi eikä alueen sekä muun työllisyysalueen palvelutaso poikkeuksen seurauksena merkittävästi heikkene

Järjestämisvastuu (Kuntalaki 8 §)

- Järjestämisvastuussa oleva kunta tai kuntayhtymä vastaa palveluiden ja muiden toimenpiteiden:
 1. Yhdenvertaisesta saatavuudesta,
 2. Tarpeen, määrän ja laadun määrittelemisestä,
 3. Tuottamistavasta,
 4. Tuottamisen valvonnasta,
 5. Viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä.
- Järjestämisvastuu vs. tuottaminen.
 - Palvelujen tuottamisesta voidaan sopia melko vapaasti.
 - Järjestämisvastuu on kokonaisuus, joka on lain mukaan joko kunnalla tai työllisyysalueella.
 - Työllisyysalueella on toimivalta päättää tuottamisesta.

Järjestämisvastuu/työllisyysalue

- Kuntalain 8 §:
- **Vastuukuntamalli**
 - palvelujen järjestämisestä sovitaan työllisyysalueen kuntien kesken
 - yksi kunta toimii vastuukuntana työvoimaviranomaisena
- Työvoimaviranomaisena toimiva **kuntayhtymä**
 - kunnat perustavat kuntayhtymän, joka toimii työvoimaviranomaisena

Kuntien yhteistoiminta (13 §)

- Työllisyysalueen muodostavien kuntien tulee sopia työvoimapalveluiden ja niihin liittyvien tehtävien järjestämisestä.
 - Kuntalain tarkoittama lakisääteinen yhteistoiminta (8 §).

Kunta voi järjestää sille laissa säädetyt tehtävät itse tai sopia järjestämisvastuun siirtämisestä toiselle kunnalle tai kuntayhtymälle. Lakisääteisessä yhteistoiminnassa järjestämisvastuu on kunnan puolesta toisella kunnalla tai kuntayhtymällä.
- Otettava huomioon yhteistoiminnassa mukana olevien kuntien toiminta, työllisyysalueen väestörakenne, asiakkaiden palvelun tarve sekä muut palvelujen antamista koskevat olosuhteet. (*paikalliset olosuhteet*)

Sopimus viranomaistehtävän hoitamisesta

- Kuntayhtymä tai vastuukunta voi myös sopia työvoimaviranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä mukaisesti (sopimus viranomaistehtävän hoitamisesta).
- Virkavastuulla toisen kuntayhtymän tai kunnan viranhaltijan hoidettavaksi
- Sopimukseen on otettava tarpeelliset määräykset ainakin
 - tehtävän sisällöstä,
 - tehtävän hoidon seurannasta,
 - kustannusten perusteista ja jakautumisesta sekä
 - sopimuksen voimassaolosta ja irtisanomisesta.

Työvoiman laskiessa alle vaaditun määrän.

- Jos palvelujen järjestämisestä vastaavan kunnan tai työllisyysalueen muodostavien kuntien yhteenlaskettu työvoiman määrä on **kolmen peräkkäisen kalenterivuoden lopussa alle 20 000 henkilöä** eikä kunnalle tai työllisyysalueelle ole myönnetty voimaannanolain 4 §:ssä tarkoitettua lupaa, kunnan tai työllisyysalueen kuntien tulee ryhtyä toimiin sopiakseen 12 §:ssä säädetyt edellytykset täyttävästä yhteistoiminnasta muiden kuntien kanssa.
- Sopimus tulee tehdä siten, että se on voimassa viimeistään tarkasteluajankohtaa seuraavan toisen vuoden alusta lukien.

Valtioneuvoston päätöksenteko-oikeus

- **Valtioneuvosto päättää** työllisyysalueen muodostamisesta tai kunnan kuulumisesta työllisyysalueeseen jos kunta, jonka työvoiman määrä on alle 20 000 henkilöä, jää ilman poikkeuslupaa työllisyysalueen ulkopuolelle.
- Valtioneuvosto päättää samalla kustannusten jaosta, hallintomallista, virkojen ja tehtävien järjestämisen perusteista ja muista yhteistoiminnan järjestämiseksi välttämättömistä asioista, joista kunnat eivät ole sopineet. Asianomaisten kuntien on käynnistettävä yhteistoimintasopimusten muutosmenettelyt välittömästi
- Valtioneuvosto voi tehdä em. päätöksen myös, jos:
 - kunta tai työllisyysalue ei muutoin täytä 12 §:n 1 momentissa säädettyjä edellytyksiä
 - palveluiden järjestämisestä vastaava kunta, jonka työvoiman määrä on kolmena peräkkäisenä vuonna **alittanut 20 000 henkilöä**, jää työllisyysalueen ulkopuolelle;

Valtioneuvoston päätöksenteko-oikeus

- työllisyysalueeseen kuuluvien kuntien yhteenlaskettu työvoiman määrä on kolmena peräkkäisenä vuonna **alittanut 20 000 henkilöä**, eivätkä kunnat sovi työllisyysalueen täydentämisestä tai uudesta 12 §:n edellytykset täyttävästä työllisyysalueesta
- **yksi tai useampi kunta irtisanoutuu** työllisyysalueesta eikä kunta tai työllisyysalue tämän jälkeen täytä 12 §:ssä säädettyjä edellytyksiä eikä uudesta edellytykset täyttävästä työllisyysalueesta ole sovittu
- jos työ- ja elinkeinoministeriö ja valtiovarainministeriö yhdessä arvioivat, että työvoimaviranomaisen **kyky järjestää palveluja on merkittävästi heikentynyt**.

Suunnitelma työvoimapalvelujen järjestämiseksi (15 §)

Suunnitelmasta on käytävä ilmi:

- a) tässä laissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseen varattavat taloudelliset ja henkilöstövoimavarat sekä niiden kohdentuminen;
- b) tässä laissa tarkoitettujen palvelujen tuottamista ja kohdentamista koskevat ratkaisut;
- c) toimipisteiden määrä ja sijoittuminen;
- d) yhteistyötahot ja -muodot;
- e) työperäisen maahanmuuton, työvoiman ja työpaikkojen kohtaannon sekä työvoiman liikkuvuuden edistäminen;
- f) varautuminen rakennemuutostilanteisiin.

Toimeenpano

- Kuntien on toimitettava lokakuun loppuun mennessä 2023. (VpL 3 §)
 - Ilmoitus järjestämisvastuun toteutuksesta.
 - Suunnitelma työvoimapalvelujen toteuttamisesta (15 § 4 mom.).
 - Kuntien on ilmoitettava samalla, tarvitsevatko ne nykyisin käytössä olevia toimitiloja.
 - Käytössä olevat toimitilat siirtyvät 1.1.2025 työvoimaviranomaisten hallintaan. KEHA-keskus siirtää toimitilojen vuokrasopimukset työvoimaviranomaisille.
- Järjestämisvastuu siirtyy 1.1.2025.
- Siirtyviä tehtäviä hoitavan henkilöstön siirtyminen TE-keskuksista, ELY-keskuksista ja KEHA-keskuksesta katsotaan liikkeen luovutukseksi (VpL 6 §).
- Tehtävien hoitamiseen liittyvä irtaimisto siirtyy työvoimaviranomaisille korvauksetta. (VpL 9 §)
- TE-toimisto, ELY ja KEHA siirtävät työvoimaviranomaisille siirtyvien tehtävien hoitamiseen liittyvät sopimukset (VpL 10 §)
- Lomapalkkavelka siirtyy kunnille, korvataan erikseen.

Yhteinen toimielin, ns. vastuukuntamalli

- **Vastuukuntamalli:** Yksi kunta hoitaa tehtävää yhden tai useamman kunnan puolesta siten, että kunnilla on yhteinen toimielin, joka vastaa tehtävän hoitamisesta. Tehtävää hoitavaa kuntaa kutsutaan vastuukunnaksi.
- **Yhteinen toimielin:** kunnat voivat sopia, että muut kunnat valitsevat osan yhteisen toimielimen jäsenistä
- Yhteinen toimielin kuuluu vastuukunnan organisaatioon
 - Vastuukunnan valtuuston ja kunnanhallituksen alainen
 - Vastuukunnan otto-oikeus voidaan sulkea pois (52.2 §)
 - Muutoksenhakuoikeus myös sopijakunnilla ja niiden jäsenillä (137.2 §)
- **Sopimus yhteisestä toimielimestä** (52 §)
 - säädetään sopimuksen vähimmäisisällöstä

Esimerkkejä vastuukuntamalleista: Useimmissa maakunnissa pelastuslaitos vuoden 2022 loppuun saakka, sosiaali- ja terveydenhuolto useilla seuduilla.

Sopimus yhteisestä toimielimestä, sovittava ainakin:

- Yhteisen toimielimen tehtävät ja järjestämisvastuun siirtäminen
- Yhteisen toimielimen kokoonpano ja muiden kuntien oikeus valita toimielimen jäseniä
- Kustannusten perusteet ja kustannusten jakautuminen
- Sopimuksen voimassaolo ja irtisanominen
- Huom! T-henkilöstö siirtyy järjestäjän palvelukseen.

Kiitos!

Juha Myllymäki

www.kuntaliitto.fi

www.kommunforbundet.fi

TE-uudistuksen valmistelun keskeiset kysymykset tässä vaiheessa

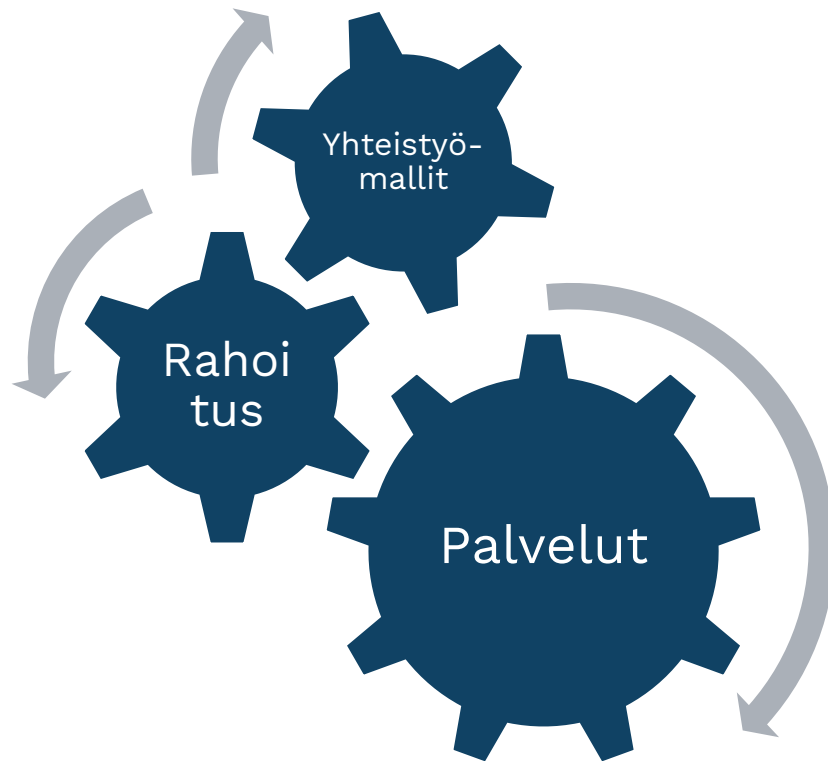
Mikko Kesä

Kuntaliiton asiantuntijakumppani

Parasta ennen 30.10.2023

- **Sopimus työllisyysalueen perustamista / päätös itsenäisestä järjestämisestä**
 - vaatii valtuustopäätökset
 - Mm. päätöksenteko- ja äänivaltakysymykset sekä kustannustenjako
- **Suunnitelma työvoimapalveluiden järjestämisestä (TEM)**
 - edellyttäisi periaatepäätöksiä järjestämisratkaisusta/ yhteisestä työllisyysalueista viimeistään touko-kesäkuussa 2023
- Järjestämisratkaisu/ työllisyysaluepäätöksiä varten kunnissa ja alueilla on tehty / tekeillä selvityksiä ja neuvotteluja suuntautumisvaihtoehtoista ja työllisyysalueista.

Järjestämiskäytännöihin keskeisesti vaikuttavia asioita

Asiakastarpeet?

Valtion tehtäviä
- Kansallisten suuryritysten työnvälitys - Äkillisten rakennemuutostilanteiden palvelut - KV-rekrytointi (Work In Finland) ja EURES - Työlupatehtävät - TE-live - TE-digi - Oikeudellisen tuen palvelut - Työttömyysturvatehtävät (vaativat asiantuntijalausunnot) ja valtakunnallinen työttömyysturvaneuvonta - Palkkaturvatehtävät - TE-Asiakaspalvelukeskus - Onni- matalan kynnyksen mielen hyvinvoinnin palvelut nuorille - Toimivien PK-yritysten kehittämispalvelut ja Business Finland -palvelut

Palveluidentiteetti?

Rahoitus

- **Lakisääteisten TE-palveluiden rahoitus**

- Jokainen kunta saa rahoitusta TE-palveluiden järjestämisen. Rahoitus on 100% ja yleiskatteinen
- Järjestämisvastuussa oleva kunta tai kuntayhtymä vastaa palveluiden kustannuksista
 - Työllisyysalueen muut kunnat vastaavat palveluidensa rahoituksesta, vaikka järjestämisvastuu on siirretty
 - Kustannustenjaosta sovitaan perustettaessa toimitielin kuntayhtymä

- **Kannustinmalli:** Kuntien työttömyysturvavastuu laajenee nykyisestä noin 11 % => 20-22%

- Lisäkustannukset korvataan jokaiselle kunnalle täysimääräisesti muutoshetken kustannustason mukaisesti.
- Kunnille vastuu kaikista työttömyysetuudensaajista, nykyistä aikaisemmin ja kustannukset kasvavat 10%- 50 % nykyistä nopeammin. Vain etuustarpeen poistuminen (esimerkiksi työllistyminen) poistaa kunnan maksuvastuun.

- **Huom! Itsehallinnon nojalla rahoitettavat nk. yleiset työllisyys- ja elinkeinopalvelut**

- Kunnat tälläkin hetkellä panostavat lähes nykyisen valtion TE-rahoituksen verran omiin palveluihinsa. Nämä on tärkeä säilyttää ja yhteensovittaa tuleviin lakisääteisiin TE-palveluiden resursseihin. **Näillä resursseilla voidaan parantaa kunnan omaa palvelutasoa sekä edistää elinvoimaa ja työllisyyttä lakisääteisiä TE-palveluiden laaja-alaisemmin.**

Yhteistyömallit

LAKISÄÄTEINEN YHTEISTOIMINTA

- Työllisyysalue kuntien lakisääteisenä yhteistoimintana (yhteinen toimielin – kunnat)
- Aikuisten ja nuorten ”TYP”
- Yhteistyövelvoite muiden sidosryhmien kanssa
- Työvoimapalveluiden järjestäminen (TEM/KEHA/ELY – järjestäjä)

VAPAAEHTOINEN YHTEISTOIMINTA

- Sopimus virkatehtävien hoitamisesta järjestäjältä työllisyysalueen muille kunnille (”delegointi”)
- Järjestäjien välinen yhteistoiminta (”keskitettävät tehtävät – työssäkäynnin toimivuus”)
- Muiden lakisääteisten tehtävien hoitaminen (esim. KOTO)

Kuntaesimerkki Naantalin ja Raision TE-valmistelun tilanteesta

Laura Leppänen, Naantali & Eero Vainio, Raisio

USO7 Teemaseminaari:

Uuden Sukupolven Organisaatiot ja uudistuva kuntajohtaminen 19.4.2023 klo 9:30–15:00, Kuntatalo (B3.6 graniitti)

USO
Uuden sukupolven
organisaatiot

FCG **KUNTA**
LIITTO

- 9.00 Kahvitarjoilu
- 9.30 **Tilaisuuden avaus**
Jarkko Majava, Kuntaliitto & Kimmo Haapasalo, FCG
- 9.40 **Kuntien ja hyvinvointialueiden yhdyspinnat**
Jarkko Majava, Kuntaliitto
Kuntapuheenvuorot: Hanna Helaste (Jämsä), Juha Kuusisto (Orivesi)
& Pirjo Hepo-oja (Heinola)
Keskustelu
Tauko
- 10.45 **TE2024-uudistus ja kunnat**
Lakiasiaainjohtaja Juha Myllymäki, Kuntaliitto
Tutkija Mikko Kesä, Kuntaliiton asiantuntijakumppani
Kuntaesimerkki Naantalin ja Raision TE-valmistelun tilanteesta,
Laura Leppänen, Naantali & Eero Vainio, Raisio
Keskustelu
- 12.00 **Lounas**
- 13.00 **USO-kunnat tutuiksi**
Kuntakierros verkostokauden kuntiin ([Mural-alusta](#))
- 13.30 **Kuntaorganisaatiot ja uudistuva johtaminen**
Kokemukset ja opit vuosien varrelta, kaupunginjohtaja
Ritva Viljanen, Vantaan kaupunki
Tulevaisuuden haasteet, vanhempi neuvonantaja
Jenni Airaksinen, FCG/Tampereen yliopisto
Keskustelu
- 14.45 **Miten USO7-kausi jatkuu**
Jarkko Majava, Kuntaliitto
- 15.00 **Tilaisuus päättyy**

Aika:

Keskiviikkona 19.4.
klo 9:30–15:00

Paikka:

Helsinki: Kuntatalo
Etäyhteys: [Kunta.tv](https://kunta.tv)
(salasana: Johtaminen_19)

Kutsutut:

Yhdyshenkilöt
Viranhaltijat
Luottamushenkilöt

13.00–13.30

USO–kunnat tutuiiksi

Jarkko Majava, Kuntaliitto & Kimmo Haapasalo, FCG

13.30–14.45

Kuntaorganisaatiot ja uudistuva johtaminen

Ritva Viljanen, Vantaan kaupunki
Jenni Airaksinen, FCG

Kunnan johtaminen - kokemukset ja opit

Ritva Viljanen / 2023

Julkisen johtamisen
tavoitteena on taata
oikeudenmukaisuuden
ja yhdenvertaisuuden
toteutuminen.

Tämä vaikuttaa
johtamisen sisältöihin.

Byrokratian ja
demokratian
suhde on
julkisen
johtamisen
lähtökohta.

Kuntaorganisaatio muutokset vuodesta 1982-

1976: Kuntalaki. Erilliset kuntamuodot lakkautettiin, kaupunkien erityisoikeuden loppuivat

1984: VALTAVA-uudistus: kunnille lisää liikkumavaraa sote-hallinnossa

1989: Vapaakuntakokeilu. kevensi hallintoa ja vahvisti palveluita, moni uudistus jäi pysyväksi

1995: Uusi kuntalaki. Vahvisti kunnallista itsehallintoa ja kuntalaisten osallistumisoikeutta

2000-luvun alku: Seutuyhteistyökokeilu ja Kainuun hallintokokeilu

- Ideana kuntien rakenteellinen uudistaminen ja kuntakoon kasvattaminen
- Taustalla kuntien toimintaympäristön muutokset

2006: Kunta- ja palvelurakennemuutoksen tavoite parantaa palveluiden saatavuutta ja kehittää kuntarakennetta

2019 Soteuudistus mullistaa kuntien talouden ja toiminnan

Suurimmat kuntia koskevat muutokset

1976 Kuntalaki: Kunnan rooli hyvinvointipalveluiden tarjoajana vahvistui

1970 -1990-luvun alku: Kunta hyvinvointiyhteiskunnan rakentajana, valtionohjaus tiukkaa, valtionosuudet rahoittivat

1980-luku: Liikkumavaraa talouskasvusta, kuntien edullisesta ikärakenteesta ja palvelujen maltillisesta kysynnästä

1990-luvun lama: Julkisen sektorin leikkaukset --> kuntien tehtäväkuorma pieneni, valtionohjaus väheni, lakisääteisten tehtävien kasvu ja hyvinvointipalvelujen supistaminen

1995 kuntalaki: Kuntien itsehallinto vahvistui, mutta taloudellisten resurssien ja taloudellisen liikkumatilan supistuminen

Kuntien lakisääteisten tehtävien määrän kasvu: Vuonna 1980 176 ja vuonna 2012 535

1998: Kuntajakolaki. Pystyvätkö pienet kunnat järjestämään hyvinvointipalvelut riittävän hyvin?

2000-luku: Lukuisia kuntareformeja. Tavoitteena turvata palvelurakenne suurten ja elinvoimaisten kuntien avulla

Pormestarimallin tulo

Suomessa perinteisesti ollut käytössä johtamismalli, jossa kuntaa johtaa viranhaltijana kunnanjohtaja

Pormestarimalliin mahdollista siirtyä vuodesta 2006 alkaen, kun kuntalakiä muutettiin siten, että kunta voi valita ykkösjohtajakseen luottamushenkilönä toimivan pormestarin

Pormestarimallista keskusteltiin jo vuoden 1995 kuntalain uudistuksen yhteydessä, mutta tuolloin sitä ei vielä otettu kuntalakiin

Pormestarimalli käytössä 7:ssä kunnassa

Tampere (2007)

Pirkkala (2009)

Helsinki (2017)

Tuusula (2017)

Kärkölä (2018)

Puolanka (2018)

Turku (2021)

Vantaa jatkaa kaupunginjohtajamallilla

Vantaalaiset lapset toivovat uudelta kaupunginjohtajalta taitoa rakentaa pomppulinna

LAUTINEN - 31.3.2023

Vantaan kaupunginjohtajana vuodesta 2018 toiminut Ritva Viljanen jää eläkkeelle 1. elokuuta 2023 alkaen. Vantaan kaupunginjohtajan virka avautuu hakuun tänään perjantaina 31.3.2023 ja päättyy perjantaina 21.4.2023.

**Julkishallinto sirpaloituu
– yhteisen suunnan
määrittely entistä
tärkeämpää.**

**Tarvitaan uusia
työtapoja.**

Hei vantaalainen, hyvinvointialue järjestää nyt sinun sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelusi

LÖYDÄT TUTUT PALVELUT OSOITTEESTA VAKEHYVA.FI 📄

Sosiaali- ja terveyspalvelut:
vakehyva.fi 📄 →

vakehyva.fi 📄 →
sosiaali- ja terveyspalvelut:

Julkisen sektorin uusi rakenne

Hyvinvointialueet uusi hallinnollinen taso julkisen sektorin kentällä

TE2024-uudistuksen myötä tulossa myös uudet työllisyysalueet

Varmistettava kuntien taloudelliset ja toiminnalliset edellytykset:

- 1.Rahoitus
- 2.Tehtävät
- 3.Vaikuttamismahdollisuudet

Yhdyspintoihin ei saa muodostua raja-aitoja

Rakenteilla malli hyvinvointialueiden ja kuntien yhteyksille ja palveluprosesseille

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen: työllisyyspalvelut, oppilas- ja opiskeluhuolto ja varautuminen

Verkosto- johtaminen on tämän päivän johtamista.

Luottamus, kuuntelu, aito sopiminen, vuorovaikutus

**Kunnallinen demokratia on yhtä arvokasta kuin
valtakunnallinen parlamentaarinen demokratia**

Osapuolten kunnioitus

Neuvova Vantaa – joukko erilaisia toimijoita

Hakunilan Kansainvälinen Yhdistys
TE-toimisto
Diak
Sahan-Seura
Varhaiskasvatus
Vantaan Venäläinen Klubi
Ohjaamo
Kasvupalvelut
Vamos Vantaa
Itä-Vantaan Somalikulttuuriyhdistys
Maahanmuuttajapalvelut
Järjestörinki
InfoFinland

Kaupunkiympäristö
R3 Maahanmuuttajanuorten tuki
Aikuissosiaalityö
Vantaa-info
Kela
Asukastilat
Marjaverkko
Tsemptaan töihin
Jade-toimintakeskus
International House Helsinki

Tienoo.fi
Nicehearts
Kaupunkikulttuuri
Luckan
Osaamiskeskus
Kirjastot
Migri
Väestöliitto
Koulut

Mannerheimin Lastensuojeluliitto
Yhteisöpalvelut

Vaalidemokratia ei enää yksin
riitä täyttämään ihmisten
osallisuuden tarpeita

– kansainvälistyminenkin
edellyttää uusia osallisuuden
tapoja.

Olennaista, miten rakennetaan
yhteenkuuluvaisuutta eroista
huolimatta!

Kuntia ohjataan yhtenä möhkäleenä, vaikka kunnat ja kaupungit ovat erilaistuneet ja yhtenäiskuntamalli on käytännössä historiaa

C21

- Suuri väestövastuu 54 %
- Vastuu nuorista 57 %
- Suuri työllisyysvastuu 1,4 miljoonaa työpaikkaa – 62 %, ja toisaalta työttömyys 59 % maan työttömistä
- Maahanmuuttajien kotouttaminen 77 %
- Segregaation paine
- Uudisasuntotuotanto 73 % koko maan valmistuneista asunnoista
- Vastuu maan asunnottomista 86 %
- Alkoholin suurkuluttajat 100 %

**Valtio-kunta
yhteistyö
vähentynyt, selvä
muutos viime
vuosikymmenten
aikana**

Hallinto on edelleen organisoitu hyvinvointivaltion rakentamisen malliin

- Nyt haastavimmat, ilkeimmät ongelmat poikkihallinnollisia
- Siksikin yhteistyö ja verkostot tärkeitä julkisessa johtamisessa

**Kuntaomistaja
onnistunut
konserniohjauk-
sessa valtiota
paremmin!**

Sitran megatrendit 2023 ja tulevaisuuden mahdollisuuksia

Megatrendit 2023

Tulevaisuuden mahdollisuuksia

yle Uutiset Areena Urheilu Valikko

UUTISET Tuoreimmat Koronavirus Paikallisuutiset Urheilu Sää Kotimaa Ulkomaat Talous

Analyysi: Suomi siirtyy nopeasti poikkeusoloihin – kansalaisten kriisivalmius ja erilaisen kohtelun sietäminen joutuvat tosi koetukselle

Valtiojohtolta tuli vahva viesti: nyt on tosi kysymyksessä. Päätösvaltaa keskitetään ministeriöihin ja hallitukselle.

Koronavirus 16.3.2020 klo 19:27 | päivitetty 16.3.2020 klo 19:52

Julkaistu: 25.3. 16:13, Päivitetty 26.3. 0:41

Hallitus aikoo eristää Uudenmaan muusta Suomesta. Tätä se tarkoittaa.

- *Miten Uudenmaan eristäminen vaikuttaa arkeesi ja muuten elämääsi? Ota yhteyttä Ilta-Sanomiin sähköpostilla: uutiset@iltasanomat.fi*

Pääministeri **Sanna Marin** (sd) vahvistaa hallituksen päätöksen: liikkuminen Uudeltamaalta ja Uudellemaalle kielletään. Hallituksen mukaan liikkuminen on

[Etusivu](#) / [Uutissuomalainen](#)

Ritva Viljaselta tiukkasanaainen vaatimus Krista Kiurulle: Helsinki-Vantaalla kaaos – "Rajaturvallisuustoimia TÄYTYY keventää"

Venäjän hyökkäys

Venäjä hyökkäsi Ukraina – asiantuntijat antavat viisi arviota sodan tavoitteista ja seurauksista

Ylen haastattelemat asiantuntijat sanovat, että Venäjä haluaa kurittaa Ukrainaa ja antaa opetuksen lännelle.

KOTIMAA

Suomen suuret kaupungit tukevat Ukrainaa noin 1,5 miljoonalla eurolla

Kaupungit kannustavat myös muita Suomen kuntia vastaavaan yhteistyöhön ja avustamiseen.

Nato

Suomi on pian Natossa – lue helpot vastaukset, mitä tapahtuu seuraavaksi

Nato-jäsenyys tuo Suomelle oikeuksia ja velvollisuuksia.

A background image showing a group of people with their hands raised in a gesture of support or applause. The hands are in various positions, some open and some with fingers slightly curled. The image is slightly blurred, focusing on the hands in the foreground.

Julkinen johtaminen on ollut Suomen menestyksen tae

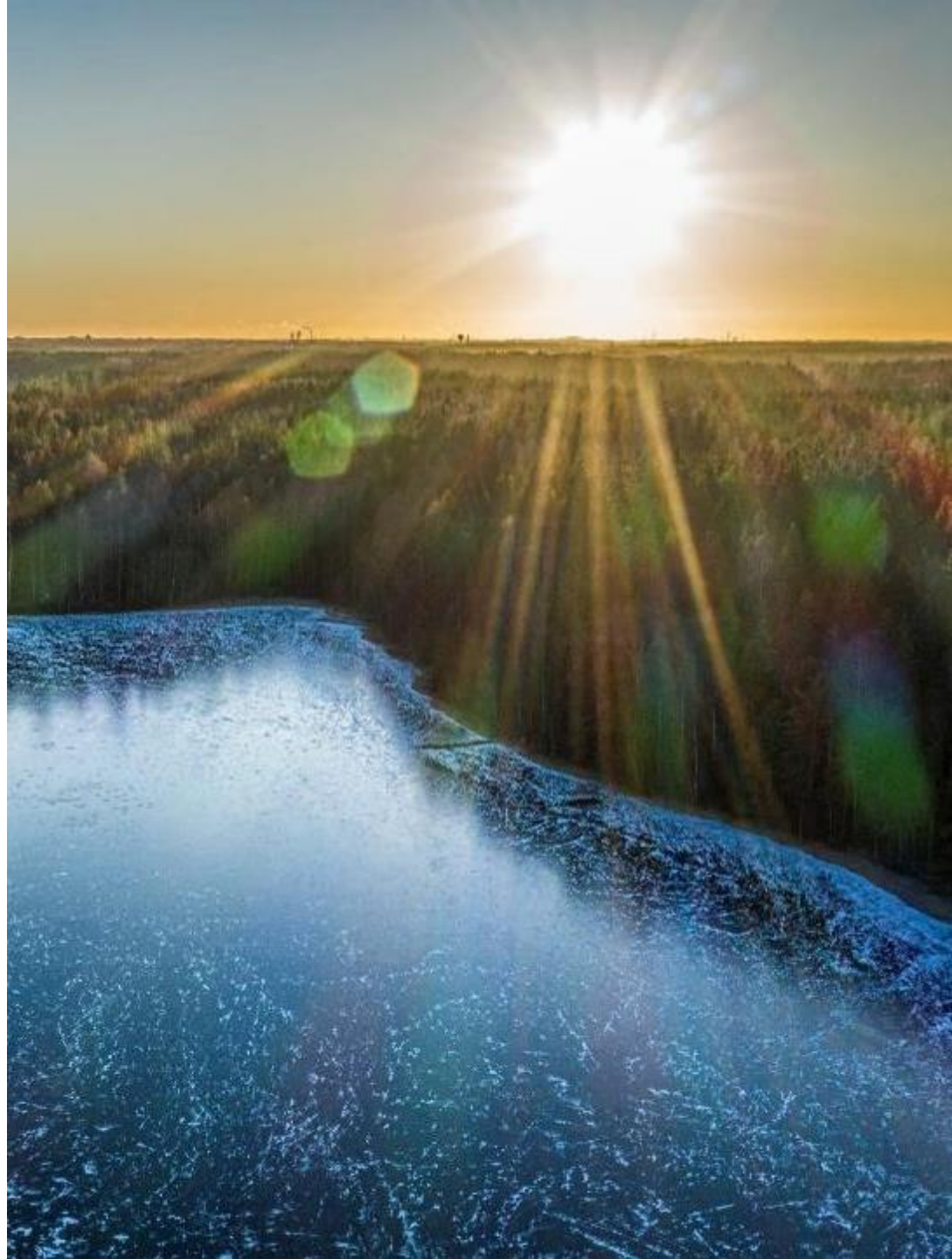
**- ei tule jäädä paikoilleen vaan jatkaa
tarinaa**

Aki Kaurismäki:

”Kaikki on muuttunut, koska lintukoto ympäriltämme on kadonnut, digitaalinen teknologia on kaapannut lapsemme ja vanhempamme, veljemme ja sisaremmme, keskustelu on siirtynyt barrikadeilta pilveen ja toivoa yleisesti ottaen ei ole.”

Vaikka Kaurismäen sanat ovat vaikuttavat, väitän kuitenkin, että innostus luo uuden Suomen. Positiiviset ja innostuneet ihmiset luovat Suomen tulevat työpaikat. Mielensä pahoittajat yrittävät kuitenkin aktiivisesti estää tämän. Nyt alkaa iloinen taistelu innostuksen ja luovuuden puolesta.

Lähtökohtana on, että tulossa on aitoa verkostoyhteistyötä - tasavertaisesti!

Kiitos.

**Vantaa
Vanda**

Kaupunki-ilmiöitä

An aerial photograph of a city landscape. In the background, a large, modern building is under construction, featuring a yellow crane and a blue and white facade. The foreground shows a train station with tracks, a platform, and a green and white train. The sky is clear and blue.

**Vahva kasvu ja
koti uusille
kaupunkilaisille**

**Maahanmuutto ja
kansainvälistyminen**

**Toimivat
asuntomarkkinat**

**Segregaation paine
ja sosiaaliset
ongelmat**

Nuorison haasteet

Joukkoliikenne

**Muuttuva työelämä –
työpaikat ja
työttömyys**

**Innovaatiot ja kasvun
kiihdyttäminen**

Tulevaisuuden haasteet

Jenni Airaksinen

 @AiraksinenJenni

Kuvio 1 Kompleksisuus johtamisen toimintaympäristönä ja haastajana

Kunta arjen
käyttöliittymänä –
kunnan olemus

Työvoiman
saatavuus

Elinvoima-
panostukset

Elämän
edellytykset

Kunta
kestävyyden,
kasvun ja
kansainvälisyyden
moottorina

Kunta-
talouden
kehitys

Politiikan
pirstoutuminen

Kunnan
työnantajamaine

Segregaatio

Energia-
murros

Kunta muuttuvan
poliittisen -ja
virkajohtamisen
areenana

Kuntauran
muutos

Kunta uusien
hallintasuhteiden
kentässä

Ristiriidat

Poliittisen
johtamisen
ammattimais-
tuminen

Suhde
soteen

Yhtenäiskunta
-mallin
tulevaisuus?

14.45–15.00

Miten US07-kausi jatkuu?

Jarkko Majava, Kuntaliitto & Kimmo Haapasalo, FCG

Kuntakohtainen kehittäminen on lähtenyt vauhdilla liikkeelle

- Kuntien erilaisista tarpeista ja tilanteista johtuen kuntakohtainen kehittäminen on lähtenyt erilaisella aikataulutuksella liikkeelle eri kunnissa
- Osa kunnista käyttää useita työpajoja jo tänä keväänä, osa taas on suunnitellut käyttävänsä työpajat vasta myöhemmin

Kuntakohtaisen kehittämisen työpajoissa käsittelyssä ovat olleet ja tulee kevään aikana olemaan:

- Organisaatiouudistukset
- Strategian toimeenpano ja arviointi
- Valtuustotyöskentely ja sen arviointi sekä luottamushenkilöiden pelisäännöt
- Kyselyt: kuntalaiskyselyt, toimielinkyselyt sekä valtuustokauden väliarvioinnit
- Konsernirakenne, -johtaminen ja omistajaohjaus
- Elinvoiman kehittäminen
- Talouden kehittäminen ja sopeuttaminen sekä investointisuunnittelu

USO 7 –kauden aikataulut

2023

- Verkoston kick off –tapahtuma torstaina 26.1. klo 12–13:45
- USO-info yhdyshenkilöille tiistaina 14.2. klo 12–13
- Valtakunnalliset teemaseminaarit (hybriditoteutus)
 - Keskiviikkona 19.4. klo 9:30–15
 - Torstaina 12.10. klo 9:30–15 (alustava)
- Kuntien kehittäjien ja yhteyshenkilöiden työseminaarit (hybriditoteutus)
 - Perjantaina 12.5. klo 11–15
 - Tiistaina 12.9. klo 11–15 (alustava)
- Muita ajankohtaisia vertais- ja kehittämistilaisuuksia
 - Puheenjohtajien sparraustilaisuus 9.5. klo 16–18 (Teams)
 - Hallitusohjelma-analyysi- ja keskustelutilaisuus, alkukesä (Teams, ajankohta tarkentuu)
- Yhdyshenkilötapaamiset 4–5 kpl (Teams)

2024

- Valtakunnalliset teemaseminaarit maaliskuussa ja lokakuussa (hybriditoteutus)
- 2 kuntien kehittäjien ja yhteyshenkilöiden työseminaarit (hybriditoteutus)
 - Toukokuussa
 - Kuntamarkkinoita edeltävänä päivänä syyskuun puolivälissä
- Muita mahdollisia ajankohtaisia vertais- ja kehittämiskeskusteluita
- Yhdyshenkilötapaamiset 4–5 kpl (Teams)

USO7: Kevään 2023 tapahtumat

Ajankohta	Tapahtuma	Missä ja kenelle?	Sisältö
tiistaina 9.5. klo 16-18	Puheenjohtajien sparraustilaisuus	Teams-tapahtuma, johon kutsuttuina ovat verkostokuntien valtuuston, hallituksen ja lautakuntien puheenjohtajistot	• Luottamushenkilöjohtamisen ja puheenjohtajana toimimisen käytänteet ja toimintatavat • Asiantuntijoiden tietoiskuja sekä kuntaesimerkkejä • Keskustelussa ovat mm. kokoustyöskentely, tiedonkulku sekä strateginen ja suunnitelmallinen toimielintyöskentely
perjantaina 12.5. klo 11-15	Työseminaari	Ensisijaisesti paikan päällä Kuntatalolla, mutta myös Teams-yhteys järjestetään. Kuntien yhdyshenkilöille sekä muille verkostokuntien viranhaltijoille, jotka työskentelevät teemojen parissa.	• Tulevaisuuden kunnan johtamisjärjestelmät ja uudenlaiset organisaatio- ja konsernirakenteet • Näkökulmina ovat mm. hyvinvoinnin ja elinvoiman johtaminen ja organisointi. • Tietoiskuja, kuntaesimerkkejä, sparrausta sekä ryhmätyöskentelyä kuntien johtamisjärjestelmiin liittyen. • Tavoitteena rakentaa konkreettisia ratkaisuehdotuksia verkostokunnille organisaatiouudistuksessa onnistumiseen
perjantaina 9.6. klo 9-10	Yhdyshenkilötapaaminen	Yhdyshenkilöiden Teams- tapahtuma	• Verkoston ajankohtaiset asiat • Tilanneanalyysin hyödyntäminen • Syksyyn 2023 valmistautuminen
Kesäkuu	Hallitusohjelma-analyysi- ja keskustelutilaisuus	Teams-tapahtuma, jonka tarkka ajankohta ja sisältö varmistuu myöhemmin	• Miltä uusi hallitusohjelma USO-kuntien näkökulmasta vaikuttaa?

US07: Syksyn 2023 tapahtumat

Ajankohta	Tapahtuma	Missä ja kenelle?	Sisältö
Tiistaina 12.9. klo 11-15	Työseminaari	Ensisijaisesti paikan päällä Kuntatalolla, mutta myös Teams-yhteys järjestetään. Kuntien yhdyshenkilöille sekä muille verkostokuntien viranhaltijoille, jotka työskentelevät teemojen parissa.	• Strategian johtaminen ja toimeenpano • Aiheina ja näkökulmina esim. strategiasta viestiminen, ohjelmajohtaminen, seuranta ja arviointi sekä strategisen johtamisen erityispiirteet
Torstaina 12.10. klo 9:30-15	Teemaseminaari	Helsingissä Kuntatalolla sekä Kunta.tv:n lähetyksen välityksellä	• Ajankohtaisteemat kuntien uudistuksiin liittyen • Kaksoisjohtamisen kehittäminen (päättösentekokyky ja rakentava yhteistyö) • Satoa työseminaarista: Strategian toimeenpano ja johtaminen sekä kuntien uudistuvat organisaatiot

Kiitos ja mukavaa kevään jatkoa!